

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 maja 2016 r.

Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy w W. VI Wydział Rodzinny i Nieletnich

w składzie następującym:

Przewodniczący SSR Barbara Ciwińska

Protokolant Izabela Katryńska

po rozpoznaniu w dniu 5 maja 2016 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa małoletniego D. P.

reprezentowanego przez matkę E. S.

przeciwko B. P. i I. P.

o podwyższenie alimentów

1. powództwo oddała,
2. koszty postępowania przejmuje na rachunek Skarbu Państwa.

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 23 listopada 2015 roku, sprecyzowanym w dniu 9 grudnia 2015 roku, E. S. działając jako przedstawiciel ustawowy małoletniego syna D. P. wniosła o podwyższenie alimentów od I. P. i B. P. na rzecz ich małoletniego wnuka D. P., ustalonych ostatnio wyrokiem Sądu Rejonowego dla m. st. Warszawy w W. w sprawie o sygn. akt VI RC 355/14, z kwoty po 150 zł od każdego z pozwanych do kwoty po 700 zł od pozwanego B. P. i do kwoty po 500 zł od pozwanej I. P..

W uzasadnieniu podniosła, że ojciec małoletniego G. P. nadal nie wywiązuje się z obowiązku alimentacyjnego względem syna. Drastycznie pogorszyła się natomiast jej sytuacja majątkowa bowiem ze względu na zdiagnozowaną depresję od 04 września 2015 roku przebywała na zwolnieniu lekarskim, zaś od 05 października 2015 roku na zasiłku chorobowym, który wynosi 1.200 zł netto.

Pozwani I. P. i B. P. podczas rozprawy w dniu 05 maja 2016 roku wnieśli o oddalenie powództwa.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

Małoletni D. P. ur. (...) jest synem E. S. i G. P. z nieformalnego związku (akt urodzenia małoletniego k. 4). Wyrokiem zaocznym Sądu Rejonowego dla Warszawy-Woli z dnia 3 października 2013 roku, w sprawie o sygn. akt. VI RC 355/13 zasądzone zostały na D. alimenty od ojca w kwocie 1. 200 złotych miesięcznie, ojciec nie wywiązuje się z obowiązku alimentacyjnego względem syna, prowadzone jest postępowanie egzekucyjne przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla Warszawy Pragi-Południe w W. K. K., sygn. akt Kmp 135/13, na dzień 5 maja 2016 roku zadłużenie wynosiło 32.291,92 zł zaległości głównej oraz 3.534,15 zł tytułem zaległych odsetek (zaświadczenie od komornika k. 74).

Wyrokiem z dnia 16 grudnia 2014 roku Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy w W. w sprawie o sygn. akt VI RC 355/14 zasądził alimenty od pozwanej I. P. na rzecz jej małoletniego wnuka D. P. w kwocie po 150 złotych miesięcznie

poczynając od dnia 01 grudnia 2014 roku płatne do rąk matki dziecka E. S. do dnia 10-tego każdego miesiąca z góry z ustawowymi odsetkami w razie uchybienia terminowi płatności którejkolwiek z rat, oraz zasądził alimenty od pozwanego B. P. na rzecz jego małoletniego wnuka D. P. w kwocie po 150 złotych miesięcznie poczynając od dnia 01 grudnia 2014 roku płatne do rąk matki dziecka E. S. do dnia 10-tego każdego miesiąca z góry z ustawowymi odsetkami w razie uchybienia terminowi płatności którejkolwiek z rat (wyrok k. 58 akt dołączonych).

W chwili wydawania ostatniego orzeczenia w przedmiocie alimentów małoletni powód miał 2,5 roku. Sąd ustalił jego miesięczny koszt utrzymania na kwotę około 1.400 zł (koszty mieszkaniowe 300 złotych -bez wliczania rat kredytu spłacanego przez matkę-, żłobek ok. 300 złotych, wyżywienie ok. 400 złotych, koszty leczenia, leków, pieluch, środków higienicznych ok. 200 złotych, koszty ubrań i butów około 200 złotych miesięcznie) (k. 65 akt dołączonych). Małoletni zamieszkiwał wraz z matką w zakupionym przez nią na kredyt hipoteczny mieszkaniu. E. S. pracowała wówczas w Banku (...) na stanowisku asystenta w departamencie bankowości bezpośredniej z wynagrodzeniem w wysokości 2.016 zł brutto. Umowa o pracę zawarta była na czas określony od dnia 1 września 2014 roku do dnia 31 sierpnia 2015 roku (umowa o pracę k. 33-34 akt dołączonych).

Pozwani I. P. i B. P. w chwili wydania ostatniego orzeczenia w przedmiocie alimentów pozostawali rozwiedzeni, pozwana zamieszkiwała razem z synem G. P. w mieszkaniu będącym własnością jej i jej byłego męża, zatrudniona była w (...) Zespole Publicznych Zakładów (...) na czas nieokreślony jako starsza pielęgniarka z wynagrodzeniem netto miesięcznie 2.015 zł. (zaświadczenie k. 43 akt dołączonych). Pozwany B. P. pozostawał na emeryturze, wysokość świadczenie wynosiła 2.261 zł. Mieszkał w O. w domu stanowiącym jego współwłasność z rodzicami (zeznania pozwanego k. 56-57 akt dołączonych, uzasadnienie wyroku k. 67 akt dołączonych).

Od czasu uprawomocnienia się ostatniego orzeczenia w przedmiocie alimentów pomiędzy stronami upłynął niespełna rok. Małoletni D. P. uczęszcza do przedszkola, z które miesięczna opłata wynosi 370-400 zł, zaś pozostałe koszty utrzymania małoletniego jego matka określiła na kwotę 600-700 zł (wysłuchanie informacyjne przedstawicielki ustawowej 00:18:12 k. 82, potwierdzone zeznaniami). Koszty utrzymania małoletniego nie wzrosły zatem od czasu wydawania ostatniego orzeczenia w przedmiocie alimentów. Należy nadal ustalić je na kwotę około 1.400 zł w tym: 300 zł udział w utrzymaniu mieszkania, 400 zł – wyżywienie, 200 zł – odzież, ok. 400 zł – przedszkole, 100 zł – leki, leczenie i artykuły higieniczne, aktualnie bowiem matka nie ponosi już kosztów zakupu pieluch.

E. S. ma aktualnie 33 lata. Poprzednią pracę straciła w styczniu 2015 roku, z uwagi na fakt, iż uzyskanie przez pracodawcę informacji o jej karalności (pismo przedstawicielki ustawowej k. 50, wysłuchanie informacyjne przedstawicielki ustawowej 00:12:46 k. 82, potwierdzone zeznaniami). W chwili złożenia pozwu przedstawicielka ustawowa pozostawała na zwolnieniu lekarskim a następnie zasiłku chorobowym, wówczas jej miesięczny dochód wynosił 1.200 zł (oświadczenie w pozwie). Aktualnie E. S. podjęła pracę na podstawie umowy zlecenia, z wynagrodzeniem 1.700 zł netto miesięcznie. Przedstawicielka ustawowa podjęła próbę wynajęcia jednego pokoju w mieszkaniu, by w ten sposób uzyskać dodatkowe środki finansowe, jednakże zrezygnowała z wynajmu z uwagi na problemy ze współlokatorką.

Pozwana I. P. ma aktualnie lat 59, nadal pozostaje zatrudniona w (...) Zespole Publicznych Zakładów (...) na stanowisku starszej pielęgniarki, uzyskuje wynagrodzenie w kwocie ok. 3.300 zł brutto (zaświadczenie k. 54), według oświadczenia 2.600 zł netto (zeznania k. 83), za rok 2015 uzyskała łączny dochód 35.500 zł (deklaracja PIT-36 k. 56).

Pozwany B. P. ma aktualnie lat 68, pozostaje na emeryturze w wysokości 2.290 zł, zamieszkuje w K., aktualnie mieszka wraz z nim syn G. P.. Pozwany jest obciążony kredytem hipotecznym oraz konsumpcyjnym, po dokonaniu wszystkich opłat pozostaje mu kwota 291 zł (k. 83-84).

G. P. ma lat 31, podjął pracę jako stolarz w P. (...), uzyskuje wynagrodzenie w stawce godzinowej 16 zł, za miesiąc marzec uzyskał wynagrodzenie w kwocie ok. 2.600 zł za miesiąc kwiecień – ok. 3.000 zł wynagrodzenie wypłacane jest w ratach.

W dniu 26 stycznia 2015 roku pozwani zawarli przed zastępcą notarialnym K. S., zastępcą notariusza P. W., umowę sprzedaży wspólnego mieszkania przy ul. (...) za kwotę 415.000 zł (kserokopia wypisu aktu notarialnego zarejestrowanego w repertorium A za numerem (...) k. 62-73). W mieszkaniu tym uprzednio zamieszkiwała pozwana. I. P. zakupiła mieszkanie o pow. 22 m² za kwotę 190.000 zł, mieszkanie wymagało urządzenia (k. 83). Aktualnie pozwana zamieszkuje sama.

Powyższe stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie materiału dowodowego zgromadzonego w aktach postępowania w szczególności w zakresie dokumentów, oświadczeń oraz zeznań stron w zakresie powołanym w uzasadnieniu uznając je za całkowicie wiarygodne. Za niewiarygodne uznać należało złożone z pozwem zestawienia kosztów utrzymania małoletniego k. 9-12, bowiem twierdzenia w nim zawarte nie znalazły potwierdzenia w zeznaniach strony ani świadka. Zeznania świadka G. P. były dla Sądu przydane w zakresie ustalenia aktualnej sytuacji majątkowej zobowiązanego alimentacyjnie w pierwszej kolejności ojca małoletniego. Zeznania świadka M. S. były dla Sądu przydatne dowodowo w zakresie ustalenia ogólnej sytuacji małoletniego. Do ustalenia stanu faktycznego na gruncie którego wydawano poprzednie orzeczenie Sąd wykorzystał dołączone akta o sygn. VI RC355/14.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Powództwo należało oddalić.

Zgodnie z art. 138 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego, w razie zmiany stosunków można żądać zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego. Przez pojęcie „stosunków” w tym wypadku należy rozumieć okoliczności istotne z punktu widzenia ustawowych przesłanek obowiązku alimentacyjnego i jego zakresu.

Zgodnie natomiast z treścią art. 128 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego obowiązek alimentacyjny obciąża krewnych w linii prostej oraz rodzeństwo. Stosownie do art. 133 § 1 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego, rodzice obowiązani są do świadczeń alimentacyjnych względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie, chyba że dochody z majątku dziecka wystarczają na pokrycie kosztów jego utrzymania i wychowania, zaś na podstawie § 2 cyt. artykułu poza powyższymi wypadkami uprawniony do świadczeń alimentacyjnych jest tylko ten, kto znajduje się w niedostatku.

Stan niedostatku nie jest definiowany przez przepisy prawa. W doktrynie i orzecznictwie przyjmuje się, iż w stanie niedostatku pozostaje osoba, która nie może własnymi siłami samodzielnie zaspokoić swoich usprawiedliwionych, podstawowych potrzeb. Te usprawiedliwione potrzeby to np. potrzeby mieszkaniowe, związane z pożywieniem, a także potrzeby zdrowotne. W odniesieniu natomiast do osoby małoletniej, stan niedostatku występuje w sytuacji, gdy zobowiązani do alimentacji rodzice nie są w stanie własnymi siłami zaspokoić podstawowych potrzeb małoletniego dziecka. Wówczas aktualizuje się obowiązek alimentacyjny krewnych w dalszej kolejności.

Na gruncie rozpoznawanej sprawy należy stwierdzić, iż w wyroku z dnia 16 grudnia 2014 roku, w sprawie o sygn. akt VI RC 355/14, Sąd uznał, iż wobec niewywiązywania się ojca ze swojego obowiązku alimentacyjnego względem syna, jego matka nie jest w stanie samodzielnie zaspokoić usprawiedliwionych potrzeb małoletniego. Z uwagi na powyższe Sąd zasądził alimenty od dziadków ojczystych D. P., uznając iż winni oni pomagać w utrzymaniu wnuka na poziomie po 150 zł, tj. w łącznej wysokości 300 zł. Powyższe nie zmienia faktu, iż w pierwszej kolejności zobowiązania alimentacyjnie względem D. P. pozostają jego rodzice. Należy podkreślić, iż zarówno E. S. jak i G. P. są osobami młodymi, zdrowymi, zaś na ich utrzymaniu pozostaje wyłącznie małoletni powód. Matka dziecka sprawuje wyłączną pieczę nad synem, stara się podejmować pracę zarobkową, by móc zaspokoić potrzeby syna. Sąd ma na uwadze, iż przedstawicielka ustawowa jest osobą z wyższym wykształceniem licencyjnym na kierunku ekonomia, a zatem posiada ona określone aspiracje zawodowe. Jednakże jako matka winna przede wszystkim podejmować zatrudnienie pozwalające na osiągnięcie dochodu umożliwiającego zaspokojenie potrzeb materialnych syna. W realiach zamieszkiwania w W. ma ona duże możliwości podjęcia pracy, niekoniecznie zgodnej z wykształceniem lub chociażby dodatkowej, by móc osiągać wyższy dochód.

Za naganną należy uznać natomiast postawę ojca małoletniego, który od lat nie wywiązuje się ze swojego obowiązku alimentacyjnego względem syna. Nie jest przedmiotem niniejszego postępowania kwestia wysokości ustalonych rat alimentacyjnych G. P. względem małoletniego D.. Jeżeli jednak ojciec małoletniego nie jest w stanie płacić alimentów w zasądzonej wysokości, winien łożyć kwotę niższą ale adekwatną do wysokości utrzymania syna. Sąd ma na uwadze, iż ojciec małoletniego podjął pracę, otrzymuje wynagrodzenie na poziomie wyższym aniżeli matka małoletniego. Brak jest zatem obiektywnych przesłanek uzasadniających dalsze niealimentowanie syna przez G. P..

Dotychczas ustalona wysokość alimentów należnych od pozwanych uprawnionemu alimentacyjnie wnukowi pozostaje w ocenie Sądu zgodna zarówno z możliwościami majątkowymi każdego z pozwanych jak i usprawiedliwionymi pogrzebami małoletniego. Zgodnie bowiem z utrwalonym stanowiskiem doktryny w relacjach zobowiązanych alimentacyjnie w dalszej kolejności zakres usprawiedliwionych potrzeb wierzyciela ograniczony jest do pułapu pozwalającego mu na wydzwignięcie się z niedostatku (H. Dolecki (red), Komentarz do art.128 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego, LEX 86673). Obowiązek alimentacyjny dziadków względem wnuka nie może bowiem zastąpić obowiązku alimentacyjnego rodziców.

W ocenie Sądu Rejonowego nie zachodzą obecnie przesłanki z art. 138 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego do zmiany poprzednio ustalonej wysokości alimentów na rzecz małoletniego D. P. od jego dziadków I. i B. P..

Z tych względów orzeczono jak w sentencji wyroku.

Wobec ustawowego zwolnienia od kosztów strony dochodzącej alimentów opłatą sądową oraz braku podstaw do obciążenia kosztami postępowania strony pozwanej (art. 98 Kodeksu postępowania cywilnego), koszty postępowania przejęte zostały na rachunek Skarbu Państwa.